

Utolsó alkalom

a Báthory-utca 4 és a Vigadó-tér 1. alatti
Műasztalos Szövetkezetek
átszervezésük folytán teljes készletüket
kiárusítják

Modern és klasszikus stílusú háló, ebédlő,
uri és kombinált szobák, ülőbutorok és
egyebutorok.

Árusítás a **Vigadó-tér 1. sz.** mintatermekben
május 8., 10., 12., 14., 16-án
délután 3-6-ig.

a **Báthory-utca 4. sz.** mintatermekben
május 9., 11., 13., 15., 17-én d. u. 3-6-ig.

A butorok megtekinthetők egész napon át.

A folyosón

Pénteken is éjfélig tartott a képviselőház ülése. S az általános vita igénybe is veszi a következő egész hetet, pedig már majdnem befagyott. Boldogan hirdette hát pénteken Kun Béla, az ellenzék népszerű vitarendezője:

— Megmentettük a vitát!

A költségvetés általános vitájára ugyanis tíz napot engedélyez a házszabály. A két első napon este tizenegy felé azonban már csak a legnagyobb leleményességgel s csak szelid terrorral lehetett beugratni szónokokat, így tudták kihúzni a vitát. Átettek a krízisen s most már van jelentkező szépen.

Almásy László elnök még biztatja is az ellenzékét:

— Iratkozzatok fel, beszéljétek mentől többben. Most van ennek az ideje. Erőszkölni azonban nem szabad. Ha egy szép pár táncol egy félórát, akár egy órát is kedvvel, passzióból: a táncosoknak is jól esik, a nézők is gyönyörködnek benne. Ha azonban ez a szép pár rekordot akar javítani hosszútávú táncolimpiáson s táncol másfél napig egyfolytában, rogyadozik már a nő térde, kifulladás tüdővel kapkod levegő után, izzadságtól maszatos az arca s a táncos szédülten, görcsös lábbal erlöködik — ez már nem tánc, ez már csúf, izetlen napszámomunka...

— Ahol most tartunk, az még tánc, vagy már napszámomunka? — kérdezte erre Dinnyés Lajos, aki kedden eső szónok lesz.

— Még tánc, amelyik azonban kezd már napszámomunkává válni! — felelte diplomatikusan az elnök. — Félek, hogy átmeny napszámomunkába, amit csak itt-ott fog enyhíteni egy-egy táncszerű félóra...

★

A független kiscgazdapárt elhatározta bizalmasan, hogy minden tagja felszólal s mind követelni fogja az ötvenszázalékos devalvációt. Felszólalt gróf Hunyady Ferenc is és — nem követelte a devalvációt. A kiscgazdákat bosszantotta is ez.

A szocialisták azonban megvédték Hunyadyt s egyik elmondta:

— A szociáldemokrata mozgalom első éveiben szegény iparossegédek, munkások agitáltak a szocializmusért s többek közt azt hirdették, hogy fel kell osztani a földet. Egy helyi vezér valahol Mucsán azonban közben váratlanul öt hold földet örökölt s attól kezdve sohasem emlegette azt, hogy osszák fel a földet s mikor ezért megtámadták, dühösen válaszolta:

— Miért nem követelem?! Mert nekem — van!

Hunyadytól sem lehet kívánni, hogy devalvációt követeljen — mert az nemcsak a kereskedőket, iparosokat, fixfizetéseket, munkásokat tenné — szerinte — tönkre, de az értékeket s vagyonokat is. Már pedig neki — van!

★

Az utóbbi időben állandóan vendége a Háznak Bleyer Jakab, a hazai németek egyik frakciójának vezetője. Csoportról csoportra jár s szinte egyenként magyarázza a képviselőknek, újságíróknak, hogy Hitler e század legnagyobb zsenije s a hitlerizmus a földkerekség legmagasztosabb vívmánya.

Egy jobboldali képviselő, aki pedig talán maga is szívesen látta egy kis magyarországi

belpolitikai hitlerizmust, rosszkedvűen jegyezte meg:

— Bleyer előttem is kifejtette, hogy mi csoda paradicsom a hitlerizmus. Most már hát nem vagyok hitlerista.

— Miért?

— Emlékeztek arra, hogy egy papképviselő egyszer tréfásan az antiszemitizmusról vitatkozott. Két ismert zsidó embert említett s azt mondta, hogy ha az elsővel beszél, filoszemitává lesz; ha azonban a másikkal

TAJTÉKPIPA

Egy német ujság azt ujságolja, hogy a tajtékpipa magyar találmány; Pestről származik és az első tajtékpipát egy Howater Károly nevű ember készítette, még pedig 1733-ban. A német ujság híre több szempontból érdekes. Először azért, mert kideríti, hogy a tajtékpipa kétszáz esztendő; másodsor azért, mert magyar találmánynak, sőt pesti eredetűnek mondja a tajtékpipát és kisüti, hogy Howater Károly volt a neve annak a tisztességes magyar embernek, aki az első pipát tajtékból kifaragta. Lehet, hogy igaza van a német ujságnak, ámbar meg kell állapítanunk, hogy Howater nevű mester sem a pesti, sem a budai polgárok könyvében nem fordul elő. De az is meglehet, hogy tulajdonképpen Horváthnak hívták azt a bizonyos Howatert, csak a német ujság zavarta össze az egymáshoz hasonlító két nevet. A tajtékpipa igazi karrierje azonban nem itt kezdődik, hanem sokkal később; mert igaz ugyan, hogy már kétszáz évvel ezelőtt is pipáztak tajtékból, de ez a tajtékpipa még nem volt az igazi. Nem volt sem jobb, sem különb a gipsz-pipánál. A tajtékpipa karrierje akkor kezdődött, mikor az egyik Andrassy eszmiadiája lábbeli-pucolás közben tajtékból faragott pipáját beleejtette a forró viaszba. Mikor aztán kihúzta belőle, akkor látta, hogy ott, ahol a viasz beszívódott a tajtékbába megsárgult, megszépült a pipa; szívás közben pedig szép borvörös színű lett. Hogy melyik Andrassy „kommenciós” eszmiadiája volt a tajtékpipa felfedezője, arra nem tudott ráakadni a kultúrhistoria. Annyi azonban bizonyos, hogy a tajtékpipa karrierje mégis csak innen kezdődik.

A tajtékpipa dicsősége különben régesrég leáldozott, de igazában a fapipa szorította ki a pozíciójából. A fapipa elterjedése egy másfél százévesztendős szokást, gyakorlatot, tradíciót és ízlést tett semmivé. A régi táblabíró világ utolsó gesztusát, utolsó emlékét is leépítették a fapipa approbálásával. Pedig szép és érdekes emlékek azok, amik a tajtékpipa körül rajzanak. Egy más világnak az emlékei. Báthory Kristóf az első magyar, aki pipázott; 1526-ban kapta prezentbe a töröktől a pipát. Azóta pipás és kevésdohányú nemzet vagyunk és azok voltak a nagyszerű idők, amikor még hosszú meggyfaszára volt a pipának és fidi busszal gyújtottak rá. Azok voltak a jó idők, amikor a nemzetes és tekintetes urak még hosszú útra is magukkal cipelték kedves dohányzó szerszámukat és még a Zrínyiben, a Pilvarban, az Arany Sasban és a váciuccai Koronában is ott állott a pipatőrium, hogy kéznél legyen, mikor a tekintetes urak be-benéztek egy kis itókára vagy egy csésze feketére. A „kelner” ügyesen megtömté és úgy adta oda a törzsvendégnek a hosszúszerű füstölő alkalmatosságot, hogy fidi busszal meggyujtsa.

Hogyan pipázott hajdan egy igazi úr?

A régi időkben csak a paraszt szította rövidszáron a szüzdohányt. Az úr, az igazi úr, — mint Eötvös Károly nem egyszer kifejtette — csak hosszúszerű pipából pipázott. Ennek pedig az az oka, hogy a pipázás egész embert kíván. Aki pipázik, nem ér rá egyébbel foglalkozni. Aki hosszúszáron pipázik vagy csibukozik, azt teljesen lefoglalja a pipa, mert az egyik kezével a szarát tartja, a másik kezével időnként meg-megpiszkálja a dohányszarát. Beszélni sem igen ér rá, aki pipázik, mert a pipát folyton színi kell, különben kialszik. Aztán ügyelni kell arra is, hogy mint ég a pipában a dohány és miképpen szívódik a pipa-nyaka. Szóval sok csinja-

REX

Váci u. 34. költözködésnél átszereléseket olcsón vállalunk
csillárok, világítótestek, disztribútorok
Ujabb nagy árleszállítás!

van dolga, nyomban szélső antiszemitának érzi magát. Nohát, ha Bleyer zsidó lenne, én úgy érezném magamat, mint az a papképviselő, amikor az említett két zsidó úr közül — a másodikkal találkozott.

emlékére 1704.” Leghíresebbek azonban Kossuth Lajos pipái voltak. Mikor 1837-ben Kossuth Lajost a törvényhatósági tudósítások miatt Eötvös királyi ügyvéd a bécsi udvar utasítására pörbe fogta: az ellenzéki követek egy-egy tajtékpipát ajándékoztak neki. Ezzel demonstrálták a szimpátiát. A pipa kupakján csak ennyi volt: „Kossuth Lajosnak” és utána a követ neve. Mikor Kossuthot bebörtönözték: ezek a pipák nyomtalanul eltűntek. Senki sem tudta, hogy hova lettek. Pedig a kiegyezés után még a bécsi császári múzeumban is kutattak utána, de nem találták. Nyomavesztett Kossuth pipáinak. 1910-ben azután, mikor Hohenlohe herceg meghalt egyszerre csak kiderült a titok. Hohenlohe herceg híres pipagyűjtő volt. Tizenhatezer pipa volt a gyűjteményében. És ebben a gyűjteményben 60—70 darab Kossuth-pipát találtak. Idekerültek tehát az ellenzéki követek Kossuth-pipái.

Az elkeseredett havanna

Hogy a régi időben milyen fontos származék volt a pipa, az is mutatja, hogy egy 1815. évről szóló pesti Wegweiserben meg van írva, hogy akkoriban Pesten 16 pipafaragó és 23 pipakereskedő működött. Pedig akkortájtiban jó, ha 30.000 ember lakott Pesten. Már most Pest harmánczer lakója közül 15 ezer nő volt, aki nem pipázott; legalább 5—7000 volt a gyerek. Úgyhogy nyolc-tízezer ember pipaszükségletét elégítette ki ez a negyven pipakereskedő és pipafaragó. Szóval mindegyikre jutott két-kétszáz dohányos ember. Az ördög érti, miképpen tudtak belőle megélni.

Ma már igen befellegzett a tajtékpipának. A fapipa, a matrózpipa lett a szalónképes. Kedves kollégám és földim: Londsze Elek már harminc évvel ezelőtt fapipából szivta a trafikot. Akkoriban még nem volt olyan népszerű a fapipa, s azonban ragaszkodott a fapipához és délutánonként úgy telefüstölte vele a redakciót, hogy szinte vágni lehetett a füstöt. Rettenetesen áporodott szaga volt a pipájának is, de meg a füstnek is, amit eldohányzott. Az igaz, hogy erősen kiszívott fapipa volt a Londsze. Egyszer aztán az ujságunk gazdája: Surányi József már nem birta szó nélkül és megmondta neki aperténa

— Londsze bácsi: bűdös ez a dohány!

— Szívok én jobbszagút is, ha kapok! — mondta Elek barátom.

De nem kapott. Surányi József áldott jóember volt, de nem volt dohányos. Azonban Londsze apó szerette a szivart is. Ünnepeken különösen a kuba szivart kultiválta, mint annakidején az öreg Tisza Kálmán. Egyszer az uccán valami világjáró ismerősével akadt össze, aki Hollandiából vetődött haza. A régi barátok nagyon megörültek egymásnak.

— Nézd Lekszi, mit hoztam neked?! — mondta a globetrotter. — Havanna szivart hoztam Hollandiából. Áhítattal szídd el!

Londsze Elek nagyon megörült a vásárfiának. A szivart óvatosan betette a szivartárcájába, melyben már 4 kuba szivar várakozott arra, hogy Lekszi elfüstölje. Besietett a szerkesztőségbe, hogy ott majd komótosan nekiül és elszívja a finom szivart. Ami azután történt azt így adta elő Londsze:

— Tudod komám, hát nekikészülődöm s már előre örültem, hogy milyen nagy élvezettel fogom elfüstölni a külföldi szivart. Kinyitom a szivartárcát, hát kishíja, hogy hanyatt nem vágódtam meglepetésemben. Nézem, nézem a szivarokat; forogatom, próbálgatom: hát egyik olyan, mintha a másik édestestvére lenne. Nem tudtam eligazodni, hogy az öt közül melyik a kuba, melyik a havanna. Gondoltam: most légy okos Domo-kos. Már most mit csináljak komám?! Azt tegyem-e, hogy az öt közül kiragadok egyet és azt mondom: „Ez az a havanna!” — és azzal a passzióval és áhítattal szívom el, mint ahogy egy havannát illik elszívni. Vagy pedig egymásután elszívom mind az ötöt és mindegyik után azt gondolom: „Hátha ez volt az a havanna!...”

Pásztor Mihály

A régi familiák emlékeit őrző vitrinek is nagyon sok szép pipagyűjteményt rejtegetnek. Szép pipagyűjteménye van Bárczy Istvánnak is, Budapest egykori polgármesterének és híres gyűjteménye volt Komjáthy Bélának, meg Hentaller Lajosnak is. Hentaller pipái között volt egy fapipa, amely valamikor a Damjaniché volt. Ezt a pipát 1704-ben Rákóczi Ferenc kapta meglepetésül a feleségétől. Ez volt ráruha Cserecsyészének